

EMPOWERMENT IN MALI: DOOF, MAAR EVEN GEEN MINDERHEID

Je bent doof, je woont in Mali en krijgt niet dezelfde kansen als 'gewone' horende mensen. De Nederlandse tolk gebarentaal Mariska van Zanten vond het tijd om daar verandering in te brengen. Samen met twee andere Nederlandse vrouwen organiseerde ze het Empowerment Project Doof Mali.

"Dove mensen zijn door ons project gaan nadenken over hun situatie, dat is de eerste stap op weg naar ontwikkeling," vertelt Mariska van Zanten. Ze is onlangs teruggekomen uit Bamako, Mali (West-Afrika) waar ze een maand verbleef. Samen met haar dove vakgenoot Annemieke van Kampen en gebarentaal onderzoekster Victoria Nyst organiseerde ze het Empowerment Project Doof Mali. "De mensen hebben er heel enthousiast op gereageerd. Ze willen nu bijvoorbeeld gebarentaallessen aan ouders van dove kinderen gaan geven. Als het kan, gaan we nog dit jaar terug voor een vervolg project."

Doven kunnen zich moeilijk ontwikkelen in Mali, omdat ze amper toegang tot informatie hebben. "Ze kunnen het nieuws op tv niet volgen, want er is geen ondertiteling. Op school ontwikkelen dove kinderen een achterstand, want er is geen tolk of speciaal lesmateriaal aanwezig.

Lukt het ze toch om mee te komen met hun horende klasgenoten, dan mogen ze niet verder studeren," schetst Mariska de situatie in Mali. "Autorijden is zelfs wettelijk verboden voor dove mensen."

Ouders weten meestal niet dat er speciale dovenscholen bestaan. Regelmatig komen dove kinderen op straat terecht, verstoten door hun eigen familie. Eén van de thema's die tijdens het project aan bod kwamen, was familie. "We wilden mensen bewust maken van hun mogelijkheden. We hebben een lokaal team, bestaande uit zowel geschoolde als ongeschoolde dove mannen en vrouwen, gevraagd wat voor hen belangrijk was. Familie stond bovenaan."

Iedere dag werd één thema behandeld. 's Ochtends werd het thema geïntroduceerd en daarna volgden discussies in kleine groepen. "Dat werkt heel goed. Als doven onder elkaar durfden ze hun mening te geven," vervolgt Mariska. "Meestal zijn Malinese doven in de minderheid en telt hun mening niet. Omdat wij de hele week consequent in gebarentaal communiceerden, voelden ze zich serieus genomen." 's Middags volgden workshops op het gebied van gebarentaal, dans, theater en film. "Moustapha, een van de dove deelnemers, legt momenteel voor onderzoeksdoeleinden de Malinese gebarentaal vast op film. En hij wil zich ook verkiesbaar stellen als bestuurslid van de dovenassociatie," vertelt Mariska trots. "Best wel empowerment!"

Tekst: Irene Koot

www.vangebarentaal.nl

